

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ De Gratia, Libero Arbitrio,
Prædestinatione, &c. In Qvibus Doctrina Theologorum
Societatis Jesu contra Corn. Jansenii [Iansenii]
Augustinum Defenditur**

Derkennis, Ignatius

Antwerpiae, 1641

Art. V. An Deus velit omnes homines saluos fieri?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73715)

ARTICVLVS V.

An Deus velit omnes homines saluos fieri?

IANSENIVS. THEOLOGI SOCIET.

I. Non potest statui voluntas generalis, quâ Deus omnes homines, in damnatione primi peccati positos, velit saluos fieri, & ex qua voluntate generalia remedia, sint omnibus preparata. Tom. 3. lib. 10. c. 2. col. 1013.

I. Sincerus Dei ac vniuersalis in omnes amor, quo restatur se non velle^a quempiam perire; omnes laborâtes ad se per Christum inuitat; omnibus finem vltimum proponit; nos cogit, vt statuamus in Deo beneuolam omnes saluandi voluntatem, per quam generalia remedia sint omnibus preparata.

II. a Erronea est sententia Recentiorum, qui exponunt locum Apostoli. I. TIM. 2. Vult omnes homines saluos fieri, de voluntate saluandi omnes, quantum in ipso est. b Expositio enim ea ab errantibus introducta, à veris gratie defensoribus grauer improbata est, c & totius erroris Massiliensium basis.

II. Iam inde à nascente Ecclesiâ ex Apostolo Patres^a agnouere, dari in Deo voluntatem absolutè saluandi omnes. Quæ res omni deinde sæculo confirmata, si erronea est, huc vsque errando Ecclesiâ, eam stabiluit doctrinam, quæ dicitur Massiliensium basis.

III. Nil iuuat quod Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus, aliiq. Græci sensum istum Recentiorum, verum esse dicant; quia Chrysostomus ante exortas de gratia difficultates, sua exarauit; & nulli imperfectius de gratia quam Græci locuti sunt. To. 3. lib. 3. c. 20. col. 378.

III. Græci Patres, ad quorum auctoritatem non semel prouocat Augustinus, a veram de gratia Christi doctrinam tradiderunt: si minùs latè disputatam, non ideo minùs sinceram; ne alioquin & pluribus Conciliis, strictius quædam dogmata tradentibus, sua derogeretur auctoritas.

IV. Antecedens voluntas omnes saluandi post Adæ lapsum, est nuda velleitas, qualem Deus habet erga iam damnatas creaturas, siue hominum, siue Angelorum: quâ non obstante, potest Deus iam aliquos nolle saluos fieri. Tomo 3. lib. 3. cap. 20. col. 379.

IV. Nulli iam damnato spem vllam salutis facit Deus; facit verò cuius in hac vitâ; quin imò & in spem erigit lapsos; quæ ne confundat, necesse est Deus non tantùm nudam velleitatem; sed sincerum desiderium habeat salutis omnium, atque ad eam necessaria media subministrandi.

V. a Circa eos, qui reprobandi, Deus ante omnem præuisionem peccati actualis, habet voluntatem fixam eos relinquendi in eo statu, ex quo ceteros liberare statuit: ille autem citra dubium, est perditionis, ac damnationis status. b Profecto sic se cum ceteris gerit, ac si neminem liberare, sed omnes damnare statuisset, non sufficientem redemptionem, ac gratiam præparando.

V. Deum longè minimam hominum partem saluam velle, reliquos verò omnes fixâ volûtate, ante omnem eorum actuale peccatum præuifum damnare, non conuenit bonitati eius, dicentis: a Numquid voluntatis meæ est mors impij? &c. Nolo mortem peccatoris: b reuertimini & viuite. Si eorum non mortem sed vitam vult, certè voluntatem antecedentem habet eos saluandi.

VI. Deu

C 3

VI. Si

Iansenius.

Theologi Societatis.

VI. Deus alios, quos non elegit ad regnum, quia noluit eis intendere finem, nempe salutem; noluit eos eligere ad media, hoc est ad fidem: & quia noluit eis istum finem, noluit eis etiam prædicationem, & miracula fieri; quamvis videat eos Evangelio sic prædicato obedituros.

Tom. 3. col. 974.

Consonant hæretici nostri temporis.

CALVINUS lib. 3. Instit. cap. 24. §. 16. & lib. 2.

cap. 2. §. 4. & cap. 3. §. 10.

POMERANVS

CALVINVS

GASPAR MEGANDER

} in locum 1. Tim. 2.

CONTRA-REMONSTRANTES in Specimine Amstelodamensi. art. 56.

CHAMIERVS Tom. 3. lib. 7. cap. 6. §. 6.

VI. Si Deus plurimis noluit salutem; si noluit fidem, & media; si noluit prædicationem Evangelij, etiam ex qua credituri erant; certe deterior, ea in parte, est conditio non electorum, quam iam damnatorum. Commune enim est utrisque non posse saluari: hoc illis singulare inevitabili necessitate peccandi semper debere augere damnationem.

S C R I P T V R Æ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

REG. 2. G. 14. v. 14. Non vult Deus perire animam, sed retractat cogitans, ne penitus pereat qui abiectus est.

PSALM. 18. v. 7. Non est qui se abscondat à calore eius.

Hoc de sole dicit littera, sed de Christo, iustitià sole, intelligit allegoria; de quo sole vult Clemens Alex. scribere: Omnibus illuceat hominibus, nullus est verbo Cymmerius. Vide Aug. ibidem.

SAP. 11. v. 25. & v. 26. Diligis omnia quæ sunt, & nihil odisti eorum, quæ fecisti: parcis autem omnibus, quoniam tua sunt Domine, qui amas animas.

EZECHIELIS 18. v. 23. Numquid voluntatis meæ est mors impij, dicit Dominus Deus, & non ut conuertatur à viis suis, & vivat? Vide vers. vlt.

MATTH. 11. v. 28. Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reciam vos.

Sic vocat omnes in via iniquitatis lassatos & peccatorum opere gravatos: at quorsum vocat omnes, nisi eos inire deposito venire cupiat: & ut venire possint, omnibus vires tribuat gratiæ, refectus, omnes qui veniunt, velit saluare?

MATTH. 18. v. 14. Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat unus de pusillis istis.

MATTH. 22. v. 9. Quoscumque inueneritis vocate ad nuptias.

Ad eos, qui noluerint venire, alteri tribuere non debent quàm sibi, quod non venerint. Estendum ergo est, Deum ex parte sua singulis velle salutem. Aug. lib. 83. Quest. 9. 68.

IOAN. 1. v. 9. Lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.

2. PET. 3. v. 9. Nolens aliquos perire.

S S. P A T R E S

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

IGNATIVS ANT. Epist. 6. ad Philadelp. Amator hominum est Deus noster, & vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Propter quod & solem oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos: cuius utilitatis etiam Dominus volens esse imitatores, dicit: Estote perfecti, sicut Pater vester cælestis perfectus est.

DIONYSIVS Hierarc. Eccles. cap. 2. Sacrorum præfectus, qui semper Dei similitudine omnes homines salutem adipisci, & ad veritatis notitiam venire cupiat; prædicat omnibus ex veris

Euan-

CAP. II. ART. V. DEVS VULT OMNES SALVARI. 23

Euangelis Deum; qui pro sua naturali que bonitate terram incolentibus propitius esset, ad nos pro sua humanitate venisse, ad sui que similitudinem perduxisse, quantum quidque eorum aptum erat, ad percipiendam diuinitatem; quotquot enim receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri.

Si Prefatus Dei similitudine salutem cupit omnibus, ideoq; ex vero Euangelio predicat omnibus, utique & ipse Deus eandem cupit omnibus: qui nos suo exemplo eam procurare vult omnibus.

IDEM *Celestis Hierar. cap. 9.* Immensum & infinitum diuini luminis pelagus semper paratum est, & patet omnibus ad participandum.

IRENÆVS *lib. 4. cap. 71.* Vis à Deo non fit, sed bona sententia adest illi semper: & propter hoc consilium quidem bonum dat omnibus: posuit autem in homine potestatem electionis.

EPHREM *Syrus serm. de vitâ Relig. atque monast. pag. 6.* Deus animarum nostrarum vulnera sanat, spiritusque à nobis mirabiliter suffert: omnes enim nos saluari cupit, & omnes regni sui heredes, & possessores fieri desiderat. Vult etiam voluntatem nostram atque propositum à se laudari.

AMBROSIVS *De Paradiso cap. 8.* Quod in Deo fuit, ostendit omnibus, quod omnes voluit liberare.

HERONYMVS *Ierem. 15.* Laboravi rogans, ut iam defecerit Deus crebrò eis ignoscendo, & lassus sit semper eos prouocans ad salutem.

CHRYSOSTOMVS *in Cap. 2. Genes. hom. 11.* Nos item, si voluerimus quod nostrum est facere, nihil prohibebit, eadem nos bona consequi: liberalis enim Dominus, & vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.

IDEM *Hom. 7. in Ioan.* Illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum: illuminat profectò, quantum in ipso est. Si qui autem sponte sua, mentis oculis conuidentibus, ad huius lucis radios aciem dirigere noluerunt, non ex luminis naturâ in tenebris persistunt; sed ex malitia sua, quâ sponte tanto se dono indignos reddiderunt.

IDEM *Tom. 3. Hom. 9. de laudibus Pauli.* Ipse quidem vult omnes saluos fieri; at non omnium voluntas eius voluntati obsequitur, neque ab eo aliquis cogitur: vnde & ad Hierusalem sic dicit: Hierusalem, Hierusalem, quoties voluis congregare filios tuos, & noluisse: quid ergo? Ecce, relinquetur vobis domus vestra deserta. Vides quod Dominus saluare nos vult, nos autem, quia ei nos non adiungimus, manemus in interitu. Deus enim paratus est ad saluandum hominem, non inuoluntarium, neque non volentem.

IDEM *ad Rom. 9. sermone. 16.* Quantum ad Deum attinet, saluæ fuissent omnes tribus Israël, imò & omnes mortales.

IDEM *Hom. 1. in Epist. ad Ephes.* Voluntas prima est, ut non pereant, qui peccauerunt: voluntas secunda est, ut qui facti sunt mali, pereant.

AVGVSTINVS *lib. 1. de Gen. contra Manich. c. 3.* Illud autem lumen, non irrationabilium animalium oculis pascit; sed pura corda eorum, qui Deo credunt, & ab amore visibilium rerum, & temporalium, se ad eius præcepta seruanda conuertunt: quod omnes possunt si velint: quia illud lumen omnem hominem illuminat, venientem in hunc mundum.

IDEM *Retractionum cap. 10.* Quod dixi: Illud lumen . . . pascit pura corda eorum, qui Deo credunt, & ab amore visibilium rerum & temporalium, se ad eius præcepta implenda conuertunt; quod omnes homines possunt, si velint: non existiment noui Hæretici Pelagiani, secundum eos esse dictum. Verum est enim omnino omnes homines hoc posse si velint; sed præparatur voluntas à Domino, & tantum augetur munere charitatis, ut possint.

a lib. 1. de genes. aduersus Manichæos c. 3.

Ut omne dubium tollatur, ait Augustinus in præfatione: Omnes omnino posse, si velint: & quidem Pelagians hoc concedit. Duce[m] ergo hic habemus Augustinum, qui aliud non intendimus. Eamq; voluntatem à Domino præparari libentissimè profitemur. Non Massiliensibus igitur nos in eo propiores, quam ipsè Augustinus in Retractionibus.

CYRILLVS *ALEX. lib. 1. in Ioannem cap. 11.* Non verbum Dei, & æternam hanc lucem; sed imbecillitatem suam mundus accuset: illuminat enim filius, repellit autem gratiam creaturas, quæ intelligendi acumine, ut naturâ Deum cognosceret, sibi dato abusa est: & ut prodiga, ad creaturas vim inspiciendi conuertit, neglexit vteritùs currere, suffodit illuminationem ex desidia, & contempsit hanc lucem.

IDEM *lib. 11. in Ioan. cap. 21.* Christus, quantum ad ferendam opem illi attinuerit, seruasset hominem, [scilicet Iudam] nisi vltro ipse in perditionem insilisset. Gratia igitur in aliis effulsit, seruauitque omnes, qui cooperantem ei voluntatem tradiderunt: sic enim salutis nostræ modus dispositus est.

IDEM *lib. 2. de Vocat. Gent. cap. 28.* Fit manifestum, quod diuersis, atque innumeris modis, omnes homines vult Deus saluos fieri, sed qui veniunt, Dei auxilio diriguntur; qui non veniunt, suâ pertinaciâ reluctantur.

IDEM

IDEM lib. 2. de *Vocat. Gen.* cap. 26. Quæ opitulatio per innumeros modos, siue occultis, siue manifestis, omnibus adhibetur; & quod à multis refutatur, ipforum est nequitia: quod autem à multis recipitur, & gratiæ est diuinæ, & voluntatis humanæ.

IDEM de *Vocat. Gen.* lib. 2. cap. 31. Elaboratum est, quantum Dominus iauit, vt non solum in nouissimis diebus, sed etiam in cunctis retro sæculis, probaretur, gratiam Dei omnibus hominibus adfuisse; quoniam siue manifestè, siue occultè, ipse est, vt Apostolus ait, Saluator nēm̄ veritatis venire.

IDEM ad *Gallos super cap. 8. sententia 8.* Qui dicit, quod non omnes homines vult Deus saluos fieri; sed certum numerum prædestinatorum, durius loquitur, quàm loquendum est, de altitudine inscrutabilis gratiæ Dei; qui & omnes homines vult saluos fieri, atque ad agnitionem veritatis venire.

IDEM ad *Obiectiones Vincentianas, Obiect. 2.* Sincerissimè credendum est, atque profitendum, Deum velle, vt omnes homines salui fiant; siquidē Apostolus, cuius ista est sententia, sollicitè præcipit, quod in omnibus Ecclesiis piissimè custoditur, vt Deo pro omnibus hominibus supplicetur; ex quibus quod multi pereunt, pereuatium est meritum; quod multi saluantur, salutantis est Domini.

An non aperit genuinus hic gratia defensor Prosper. & Augustini probè mentem affectus, cum reliquis Patribus consentit, dum voluntatem in Deo omnes saluandi etiam ad non prædestinatos extendit, gratiam omnibus adesse prædicat, & ex solo demerito, ac reiectione gratiæ omnem causam damnationis peti?

PAVLINVS Epistolâ 1. ad *Aprum*: Hinc in omni loco plura quotidie mirabilia solito magna crebescunt, vt omnem, quantum in ipso [*silicet* Deo] est, hominem saluum faciat.

IDEM Epistolâ 33. ad *Desiderium*: Cogitans quia misericors, & miserator Dominus, neminem vult morte morientem; neque creaturam suam in illa arbore; sed inimicum plantationis suæ, vitium arboris, maledicendo damnauit. *Agit de sicu maledicta.*

DAMASCENVS lib. 11. de *fide orthodoxa cap. 29. in fine*: Illud quoque nos ne fugiat, Deum vt bonitate præstantem, quidem omnes homines seruari, ac regni sui compotes esse velle: neque supplicij ac cruciatus causâ; verum ad hoc, vt bonitatis ipsius participes simus, nos est finxit: vt iustum autem, iis quoque qui peccant penam inferri nihilominus velle. Ac prius illud antecedens voluntas, seu beneplacitum dicitur ex ipso manans: secundum autem consequens voluntas, atque permissio, à nostro vitio ortum ducens.

Damascono accedit fidus sincerusq; interpres D. Thomas 1. ad Tim. 2. lectione 1.

IDEM *Dialog. contra Manicheos*: Sanè Deus, vt qui naturæ bonitate ac misericordiâ præfuit, peccatum non vult, ac mortem peccatoris, nec viuentium exitio delectatur, nec ira affectu possidetur, aut penam infert; verum omnibus bona fundit, qui vult accipit, & bonis potitur.

ANSELMVS lib. 6. de *voluntate Dei*. Voluntas approbans in Deo est, quæ vult omnes homines saluos fieri: quoniam nullum prohibet, quantum ad se, saluum fieri; imò si quis ad hoc laborat, approbat. *Item ad finem eiusdem lib. ait*: Vult omnes homines saluos fieri, id est, non cogit aliquem damnari.

THEOPHYLACTVS in *Ioannis 8. v. ult.* Abscondit se IESVS inuidiam illorum mitigans, interrimque eis tempus dat, & otium, vt per quietem de sermonibus & operibus eius considerare queant: Ita enim, si quidem voluissent, peruenire ad cognitionem Destatis illius potuissent. Quamuis enim incredulitatem eorum prænosset; attamen omnia quæ ad se attinebant, faciebat.

OECUMENIVS 1. *Tim. 2.* Si Deus vult, quare non fit quod vult: non fit, quia illi nolunt: nihil enim ex necessitate facit in nobis Deus.

LAVRENTIVS IVSTINIANVS lib. de *contemptu mundi cap. 8.* Noli, ô homo, cum delinquis, bonitatem damnare diuinam, quod suam tibi minimè prærogauit gratiam, & bene agendi tibi negauerit potestatem: Vult (quantum in ipso est) omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire: quatenus in omnibus reperiat, quod coronet.

DD. SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

S. THOMAS lib. 3. contra *gentes cap. 159.* Deus quantum in se est, paratus est omnibus gratiam dare; vult enim omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, vt dicitur 1. ad *Tim. 2.* Sed illi soli gratiâ priuantur, qui in se ipsis gratiæ impedimentum præstant, sicut sole mundum illustrante, in culpam reputatur ei, qui oculos claudit, si ex hoc aliquid malum sequatur, licet videre non possit, nisi lumine solis præueniatur.

IDEM

CAP. II. ART. V. DEVM VELLE OMNES SALVARI. 25

IDEM *de Veritate Quest. 23. art. 2.* Quia ergo Deus omnes homines propter beatitudinem fecit, dicitur voluntate antecedente omnium salutem velle. Sed quia quidam suae salutis aduersantur, quos ordo suae sapientiae ad salutem venire non patitur, propter eorum defectum, implet in eis alio modo id, quod ad suam bonitatem pertinet, scilicet eos per iustitiam damnans. Et in *solut. ad 2.* Vult Deus saluari voluntate antecedente ratione humanae naturae, quam ad salutem fecit; sed vult eum damnari voluntate consequente propter peccata, quae in eo inveniuntur.

IDEM *1. Tim. 2. lect. 1.* Iesus Christus mediator Dei & hominum, non quorundam, sed inter Deum, & omnes homines: & hoc non fuisset, nisi vellet omnes saluos.

IDEM *ibidem*: Alio verò modo secundum Damascenum, ut intelligatur de voluntate antecedente, non consequente: quae voluntas dupliciter potest considerari: in vniuersali, vel absolute; & secundum aliquas circumstantias, & in particulari. Voluntas absoluta, est quasi antecedens voluntas alicuius; in particulari, est quasi consequens. Exemplum de mercatore, qui vult omnes merces suas saluare absolute, & hoc voluntate antecedente. Sic in Deo, salus omnium hominum secundum se considerata, habet rationem, ut sit volibilis, & Apostolus hic ita loquitur: & sic eius voluntas est antecedens: sed si consideretur bonum iustitiae, & quòd peccata puniantur, sic non vult; & haec est voluntas consequens.

D. BONAVENTURA in *1. dist. 46. quest. 1. art. 1. conc.* Deus voluntate beneplaciti vult omnes homines saluos fieri, voluntate antecedente.

Ibidem in Corp. Deus dicitur velle omnium salutem, quantum in se est; & antecedenter connotatur in omnibus ordinatio ad salutem, tum ex parte naturae datae, tum ex parte gratiae oblatae.

IDEM *ibid. dist. 47. q. 1. art. 1. in Corp.* Nihil plus est dicere: Deus vult illum saluum fieri, quantum in se est; quam Deo placuit illi dare naturam, per quam posset peruenire ad salutem; & quòd Deus paratus esset iuuare; ita quòd salus non deficit propter defectum à parte Dei.

SCOTVS in *1. dist. 46. quest. vii. ad 1.* Ad primum dico, quòd licet illud dictum Apostoli, posset exponi de distributione accommodata, pro omnibus qui salui fient, tamen multò melius posset exponi de voluntate antecedente, sic: Vult omnes homines saluare, & saluos fieri, quantum scilicet est ex parte sui, & voluntate sua antecedente, pro quanto dedit eis dona naturalia, & leges rectas, & adiutoria communia sufficientia ad salutem.

Altiſiodorensis lib. 1. sententiarum cap. 13.

Albertus 1. parte quest. 79. memb. 2.

Alexander 1. parte quest. 36. memb. 2.

Vdalicus in *Summa apud Carthus. in 1. dist. 46. art. 1. vbi idem sentit Dionysius Carthusianus.*

Gabriel in *1. dist. 46. n. 2. & coroll. 6.*

Raynerus in *Pantheologia verbo Liberatio à peccato. cap. 18.*

Argentina in *1. Dist. 47. quest. 1. a. 1.*

Capreolus in *1. Dist. 45. quest. vnica art. 2.*

Dominicus Soto sub *dubio ad Rom. 9. in digressionem de predestinatione.*

Corduba lib. 1. Quest. 9. 56. not. 1.

Durandus in *1. Dist. 46. quest. 1. & distinctione 47. q. 1.*

ACADEMIA LOVANIENSIS

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

DRIEDO *de concordia cap. 4.* Cùm audis Apostolum obsecrantem nos, ut pro omnibus oremus, & hoc bonum, & acceptum esse coram Deo, qui vult omnes saluos fieri. Quid aliud quaeso ex his possumus intelligere, quam quòd ipse velit, ut nos velimus orare pro omnibus indifferenter, ut salui fiant; aut quòd ipse velit omnes saluos fieri, qui salui fieri voluerint, desiderarint, &c.

RVARDVVS TAPPERVS *articulo 7. de libero arbitrio. pag. 334.* Vult Deus omnes saluos fieri, sed si accedat ad eum. Non enim sic vult, ut nolentes saluentur, sed vult ipsos saluari, si & ipsi velint.

CYNERVS PETRI Episcopus Leouardiensis *lib. de Gratia Christi. cap. 13.* Per illam sententiam: Deus vult omnes homines saluos fieri, probat dari omnibus auxilium sufficiens.

IOANNES MALDERVS Episcopus Antuerpiensis *1. 2. quest. 111. articulo 3. dub. 5. memb. 1. in illud:* Vult omnes, &c. Cùm alias explanationes improbasset: Est, inquit, intelligendum hoc de singulis hominibus, non tantum de omnibus hominum generibus. . . . Quarta interpretatio est, quòd omnes velit saluos fieri voluntate antecedente. Quod consequenter prosequitur.

D ARTI-